

Sosyal olarak kabul edilemez davranışların yönetimi (davranış değişikliği, teşvik sistemi)

Amaç: Problemleri davranış yönetimi için stratejileri tanıtmak, kötü davranışları yönetmek için teşviklerin kullanılması.

Otistik çocukların problemleri davranışları genellikle etkili bir iletişim aracı olarak gelişir - istediklerini elde etmenin bir yolu. Konuşamayan çocuklar çoğu zaman problemleri davranışları iletişim olarak kullanırlar, örneğin: Çığlık atmak, sarsmak bir mola gerektiğinin bir yoludur, bu yüzden resim, sembol veya jest yardımıyla nasıl söyleyeceğimizi öğretmek zorundayız. Otizm spektrum bozukluğu olan çocukların sadece bunları kullanmak için eğitildikleri araçları kullanabileceğini anlamak önemlidir. Çocuğun yanlış davranışlarını etkileyemeyeceğimizi çünkü yüz ifadelerini okuyamadı. Vaaz vermek, moral vermek ya da retorik olarak sormak gerekli değildir: "Bunu kim yapıyor?", "Neden böyle davranıyorsunuz?" Bunun yerine, anlamaya, sakinleşmeye yardımcı olmak için olabildiğince çok araç vermeliyiz. Sözel talimatlar yeterli değildir, çünkü bunların çoğu bilgiyi daha iyi görselleştirir ve görüntüleri anlar, bu yüzden konuşan bir çocuk bile ne yapacağını anlamayabilir. Görsel talimatlar, bir çocuğun bağlantıları daha hızlı anlamasına yardımcı olacaktır. Resimler, semboller istenen davranışı tamamlayacak ve daha eksiksiz bir resim verecektir.

Her davranışın bir nedeni vardır. O hiçbir yerden gelmez - her zaman önce bir olay olacak ve davranışın bir sonucu olacak. Veri toplayın ve analiz edin.

- Hangi sebeple davranışlar ne sıklıkla gerçekleşir?
- Sorunlu davranışların ortaya çıkmasından önceki neydi?
- Ne zaman başladı?
- Hangi ortamda?
- Ne kadar sürdü?
- Ne vardı?
- Çocuk sonucunda ne kazandı?

Davranış analizi - ABC: öncül - davranış - sonuç

Öncül, istenmeyen davranışa neden olur (sorunlu davranışları deneyimlemeden önce ne oldu?)

Davranış (gözlenen hedef davranış)

Sonuç (iyi / kötü sonuç)

Sorunlu davranış aşağıdaki nedenlerle olabilir:

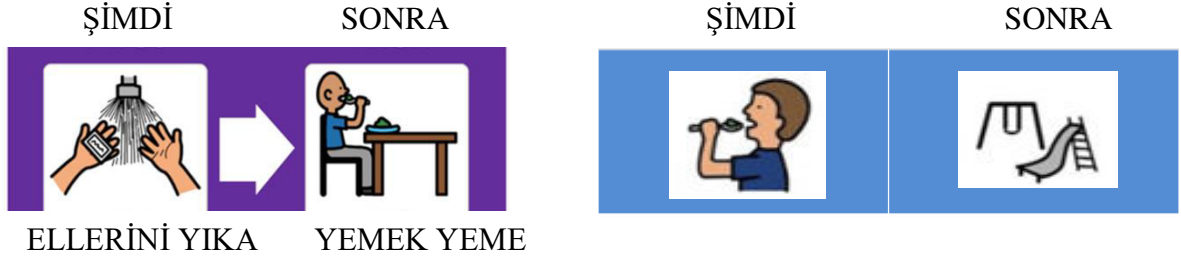
- ✓ Nesneyi, aktiviteyi elde etmek için;
- ✓ istediğini alamazsa;
- ✓ Görevden kaçınmak için;
- ✓ Söylenenleri yapmak istemediğinde;
- ✓ Önerilen faaliyete katılmak istemediğinde;
- ✓ Beklemesi gerekiyorsa;
- ✓ Duyguların aşırı yüklenmesi (çok fazla ses, çok parlak ışık, vb.).

Yanlış davranış doğruya çevirme

Otistik insanlar dikkat için çok talep ediyorlar. Bebek ağladığında, onu sakinleştiririz, ellerimizi alırız. Bu davranış, otistik çocuklar için tamamen uygunsuzdur. Bu çocuklar ağlamalarını dikkat ifadesi olarak kullanıyorlar. Ağlamaya dikkat edersek, istenmeyen davranışları artıracaktır. Dikkatsizce, istenmeyen davranışları azaltacağız. Sakin tepki verelim ya da hiç tepki vermeyelim. Çoğunlukla çocuğun kötü davranışlarına dikkat ederiz ve iyilere değil. Çocuğun davranışının iyi olduğunu farkedin ve her zaman övgü, bir ödül verin. İyi davranışlar için ödüllendiren çocuk, iyi davranışları tekrarlamak isteyecektir çünkü onun için yararlıdır.

Amaç öğretmek,cezalandırmak değil,değiştirmek,durdurmak değil

- Create situations; provide help to get the right behavior.
- Give rewards for good behavior.
- Observe the child's good behavior and absolutely necessary to praise and give rewards
- Avoid negative shapes, for example: shout - say "speak silently" and show the symbol.
- Allow to choose. Most misbehavior situations can be resolved or reduced by choosing the option: "Now we can't play with computer, but we can watch TV or read book." Let the child to choose what he wants.

Yanlış davranışı ynetmek için teşvik kullanın

Otistik ocuk, başka herhangi bir ocuk gibi, bir dl ya da uzmanların dediği gibi, bir teşvik için cevap verecektir. **dller, eğitim srecinde en etkili aratır.**

ocuğu motive edenleri bulun. ocuğun abalarının, etkinliklerinin dllendirileceğinin, sonuca ulaşacağının bilincinde olması gerekir - istediğini alacaktır, örneğin: bir ocuk iř için bir ödül alırsa, daha hızlı yazacak, çünkü teşvik alacaktır. Küçük ocuklar ocuk seviyorsa yiyecek, oyuncakla zevk almak için ödüllendirilebilir. Çocuğun gerçekten ne sevdiği hakkında ebeveynleri bulmak veya konuşmak gerekir. Dikkat ve sarılmanın da ödüllendirileceğini unutma.

Daha büyük çocuklar sosyal ödüllerle - "iyi yapılış", teşvik edilmektedir.

Çocuğun davranışlarına tepkiler:

- Göz ardı etme (bağırmaktan,çığlık atmadan kaçının. ocuk ve başkaları risk altındayken göz ardı etmeyin).
- Sözlü saptırma.
- evre veya görev sapması.
- Yardım teklifi.
- Güçlü ocuk kucaklama, sıkıştırma.
- Duyusal mola (yatıştırıcı müzik).
- Ödülün kaldırılması.
- Fiziksel destek.
- Belirli bir durumda fiziksel tutulma.
- Başkalarını riske atarsa, sosyal izolasyon,
- Diğer ocuğa iyi bir davranış dl verin (nasıl bir ödül alacağını bilir).

Çocuğun davranışını iyileştirmek için, çocuğun iyi davrandığından emin olun. İstediniyi yaptığında, bir ödül verin. Teşviki çok çabuk verin, çünkü bir ya da iki saniye çocuğun dikkatini dağıtabilir ve neyi ödüllendireceğini anlamayacaktır. Bu durumda, başka bir davranış teşvik edeceksiniz. İlk olarak sıklıkla dllendirin, ancak daha sonra fırsat buldukça.

Sembolik pekiştireç yeni becerileri edinme davranışı kazanmak için bir ödül olarak kullanılır. Çocuğun kazandığı yıldızlar,semboller,yapıştırıcılar sayesinde ocuk ödül kazanır.

dllendirilen hareket daha sık tekrarlanacaktır.

